

The Authority of the (Chief) Rabbinate

jziring@torontotorah.com

1. תלמוד בבלי מסכת עבודה זרה דף ז עמוד א

תייר: הנשאל לחכם וטימא - לא ישאל לחכם ויטהר, לחכם ואסר - לא ישאל לחכם ויתיר...

The Rabbis taught: If you ask a scholar and he declares something impure, don't ask another scholar to declare it pure. To a scholar and he forbade it, don't ask a scholar to permit it.

2. תלמוד בבלי מסכת עירובין דף ו עמוד ב

ומי עבדינ<mark>ן כתרי חומרי? והא תניא: לעולם הלכה</mark> כבית הלל, והרוצה לעשות כדברי בית שמאי - עושה, כדברי בית הלל - עושה. מקולי בית שמאי ומקולי בית הלל - רשע, מחומרי בית שמאי ומחומרי בית הלל - עליו הכתוב אומר +קהלת ב+ הכסיל בחשך הולך, אלא, אי כבית שמאי - כקוליהון וכחומריהון, אי כבית הלל - כקוליהון וכחומריהון.

Do we follow two stringencies? Didn't we learn in a Beraita that the law is always like Beit Hillel, and one who wants to follow Beit Shammai, can; if he wants to follows Beit Hillel, he can; like the leniencies of Beit Shammai and the leniencies of Beit Hillel, he is evil; like the stringencies of Beit Shammai and the stringencies of Beit Hillel – about him the verse says "The fool walks in the darkness"; Rather either like Beit Shammai's leniencies and stringencies or like Beit Hillel's leniencies and stringencies?

3. תלמוד בבלי מסכת נדה דף כ עמוד ב

עולא אקלע לפומבדיתא, אייתו לקמיה דמא ולא חזא, אמר : ומה רבי אלעזר דמרא דארעא דישראל הוה, כי מקלע לאתרא דר׳ יהודה - לא חזי דמא, אנא אחזי?

Ulla visited Pumbadita. They brought him a blood sample [of Niddah], but he did not look at it. He said, "If R. Elazar was the master of Israel, and when he visited R. Yehuda he would not look at the blood, should I look at it!"

4. ר"ן על הרי"ף מסכת עבודה זרה דף א עמוד ב

לפיכך נראה לי דאפילו טועה בשקול הדעת מחזירין הוראתו בהסכמתו... מפני כבודו של ראשון ועוד כדי שלא תראה תורה כשתי תורות הללו אוסרים והללו ... אבל אילו שמע ראשון טענותיו של שני והודה לו שטעה בשקול הדעת אי נמי לא הודה לו אלא שהשני גדול ממנו מחזיר השני הוראתו של ראשון ומתיר מה שאסר כך נראה לי להלכה אבל למעשה אין בי כח לחלוק על אבות העולם זייל:

Therefore, it seems to me that even if he made a mistake in judgement [i.e. rather than in basic sources], we can reverse his [see Rashi]. Furthermore, the Torah decision if he agrees... [because this law is based on] the honor of the first scholar should not look like two Torot, these forbidding and these... However, if the first heard the arguments of the second and agreed that he had made a mistake in judgement, or he did not agree, but the second was greater than he, the second can reverse the first's decision and permit what he had forbidden. This is what I think the Halacha should be in theory, but practically, I do not have the authority to argue on the great authorities.

5. נמו"י ע"ז בדף זי

כיון ששאל ממנו תחילה גמר בלבו לעשות ככל אשר יורה אותו.

Since he asked him first, he accepted in his heart to follow as he would direct him.

6. <u>מאירי ע"ז</u>

לפי הראבייד אף אם חזר הראשון צריך להחמיר. [אבל המאירי חולק על הראבד.]

The Raavad rules that even if the first retracted, he must be stringent. [The Meiri argues.]

7. חידושי הריטב"א מסכת עבודה זרה דף ז עמוד א

פירוש לא תימא לא ישאל לכתחילה דוקא ומשום כבוד הראשון, אלא אפילו בדיעבד אם שאל אין טהרתו והתירו של אחרון כלום, דכיון דקמא חכם וראוי להוראה כשהורה עליה לאסור או לטומאה שוייה חתיכה דאיסורא...פירוש אינו רשאי ואם עשה לא עשה כלום...מיהו דוקא בטעה בשיקול הדעת אבל אם טעה בדבר משנה אין הוראתו הוראה כלל ולא חל איסור בחתיכה זאת וחברו רשאי להתירה..... אלא ודאי כדאמרן דכל היכא דהוו שקולין ונחלקו כאחת לא חל איסור באותה חתיכה ורשאי המיקל להורות לאחרים קולא באותה חתיכה, והרוצה לסמוך עליו ולנהוג קולא באותה חתיכה שהורה בה הרשות בידו...

It does not mean "don't ask" ab initio because of the honor of the first one. It means that even post facto, if he asked [the second scholar] the declaration of the latter that it is permitted or pure means nothing. Since the first is a scholar and worthy of ruling, when he ruled that it was forbidden or impure, he made it a piece of forbidden food... Meaning, [the second] is not allowed [to rule], and if he does, it means nothing... However, this is only if he made a mistake in judgment. If he erred regarding basic sources, his ruling is not a ruling at all, and the forbidden status does not take effect, and his friend can permit it... Rather, it is certain as we said, that wherever they are equal, and they argue, the forbidden status does not take effect on that object, and the lenient one can rule leniently for others concerning that object, and one who wants to rely on him and be lenient for that piece, he has that right.

8. חידושי הריטב"א מסכת עירובין דף יג עמוד ב

אלו ואלו דברי אלהים חיים. שאלו רבני צרפת ז״ל היאך אפשר שיהו שניהם דברי אלהים חיים וזה אוסר וזה מתיר, ותירצו כי כשעלה משה למרום לקבל תורה הראו לו על כל דבר ודבר מ״ט פנים לאיסור ומ״ט פנים להיתר, ושאל להקב״ה על זה, ואמר שיהא זה מסור לחכמי ישראל שבכל דור ודור ויהיה הכרעה כמותם...

These and these are the words of the Living God [alt. the living words of God]. The French scholars asked: How is it possible that both will be the words of the Living God when one forbids and one permits? They answer that when Moshe when up to heaven to receive the Torah, they showed him concerning every issue 49 ways to forbid and 49 ways to permit. He asked God about this, and [God said] that it will be given over to the scholars of Israel in each generation, and the rule will follow them.

9. תוספות מסכת עבודה זרה דף ז עמוד א

וי״ל דאינו אסור אלא לשואל אם לא יודיע לו כבר שאלתי לפלוני ואסר לי אבל אם אומר לו כבר שאלתי פלוני חכם מותר אבל ודאי החכם יזהר שלא יתיר...

It could be that it is not forbidden for the questioner if he does not tell him that he asked someone else who forbade it. If he tells him that he asked, it is permitted, but the scholar should be careful not to permit it.

10. תלמוד בבלי מסכת שבת דף קל עמוד א

משמה דבי אליטון או בן: אם לא הביא כלי מען ב שבוני מביאו בשבונ מגולוה. זעוד אמר דבי אליעוד: כודונים עצים לעשות פומין לעשות (כלי) ברזל. כלל אמר רבי עקיבא: כל מלאכה שאפשר לעשותה מערב שבת - אינה דוחה את השבת, (ומילה) שאי אפשר לעשותה מערב שבת - דוחה את השבת... גמ. תנו רבנן: במקומו של רבי אליעזר היו כורתין עצים לעשות פחמין לעשות ברזל בשבת. במקומו של רבי יוסי הגלילי היו אוכלין בשר עוף בחלב. לוי איקלע לבי יוסף רישבא, קריבו ליה רישא דטוותא בחלבא, לא אכל. כי אתא לקמיה דרבי אמר ליה: אמאי לא תשמתינהו? - אמר ליה: אתריה דרבי יהודה בן בתירה הוה, ואמינא: דילמא דרש להו כרבי יוסי הגלילי....

R. Eliezer said: If he did not bring the tools on Friday, he can bring it on Shabbat uncovered... R. Eliezer also said" you can cut wood to make charcoal to make iron tools. R. Akiva set forth a rule: Any *melacha* that could have been done on Friday does not override Shabbat. If it could not be done on Friday, it overrides Shabbat... The Rabbis taught: In R. Eliezer's place, they would cut wood to make charcoal for iron tools on Shabbat. In R. Yosi HaGlili's place, they would eat chicken and milk. Levi visited the house of Yosef Rishba and they brought him a fish head in milk and he did not eat. When he came to Rebbe, he said "why didn't you excommunicate them?" He said, it's R. Yehuda b. Beteira's place, and I said maybe he ruled like R. Yosi HaGlili...

11. חידושי הריטב"א מסכת שבת דף קל עמוד א

פירש הראב״ד ז״ל דלהכי מייתי הכא האי עובדא להודיעך השכר שנותן הקדוש ברוך הוא על קיום לאו דלא תסור, דכיון דרבי אליעזר ראוי להוראה היה, כל זמן שלא נפסקה הלכה רשאין לעשות כדברי עצמן כדאיתא בפ״ק דיבמות (י״ד אי), ובמקומו היו עושין כמותו לקיים לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל אפילו שיאמרו לך על ימין שהוא שמאל וקבלו השכר הזה, וכש״כ בשאר מילי דרבנן שהמקיימן נוטל שכר.

The Raavad explained that it brough this story to teach you about the reward that God gave them for fulfilling "do not stray". Since R. Eliezer was worthy of ruling, as long as the law had not been finalized, they could act like him (see Yevamot). In his place, they acted like him to fulfill "Don't stray from the things they tell you right or left, even if they tell you right is left" – and they were rewarded for this. How much more so concerning all other rabbinic things, that one who fulfills them is rewarded.

12. שו"ת הרשב"א חלק א סימן רנג [בונה על הגמ' בשבת קל]

ומן הדרך הזה כל שנהגו לעשות כל מעשיהם על פי אחד מגדולי הפוסקים במקום שנהגו לעשות כל מעשיהם על פי הלכות הרב אלפסי זכרונו לברכה ובמקומות שנהגו לעשות כל מעשיהם על פי חבור הרמב״ם ז״ל והרי עשו אלו הגדולים כרבם. ומיהו אם יש שם אחד חכם וראוי להוראה ורואה ראיה לאסור מה שהם מתירין נוהג בו איסור. שאין אלו כרבם ממש דבמקום רבם אילו יעשו שלא כדבריו יקלו בכבוד רבם במקומו...

Based on this, all those had the custom to follow one great authority, [such as] those who follow Rif, and those places who follow Rambam. They made these greats like their teachers. However, if there is a scholar who is worthy of ruling and he sees proof to forbid that which they permit, because they are not actually their teachers, for if they would act unlike them, it would be making light in their rabbi's honor in their place.

13. Minority Opinions and their Role in Hora'ah, Milin Havivin Volume 4: Rabbi Nathaniel Helfgot
This ruling of Rashba moves the concept beyond the limitations of specific time and place and makes the ideological and halakhic affiliation with a particular authority's rulings at the center of the mandate. One can plausibly extend this concept beyond the boundaries of any reference to geographic area as well. Once one claims that the concept of following the view of an individual scholar extends beyond his death or his actual place of domicile, the road is clear to an expansive reading of this notion. Thus, a Belzer Chasid who lives in Capetown, South Africa or a transplanted Washington Heights yekke who was a member of Kehillath Adath Jeshurun and was now living in San Jose could continue to follow the practices and psakim that they felt loyalty to in their day to day life.

14. עמוד הימיני סימן ו

אכן לפי הנייל הפירוש שעשאום רבותיהם עייי קבלה זו, וכיון שכן הם קבלו את הסמכות שישנה לשופטי המקום לקבוע ההלכה וההיא מחייבת את כל הצבור... והנה הרבנות הראשית קבלוה עליהם רוב הציבור שבאייי בתור רבותיהם. וגם הרבנות הראשית. נמצא שהרבנות הראשית יש לה בכל מקום שבאיי תוקף של מרא דאתרא מתקבלים אלא באישור של הרבנות הראשית. נמצא שהרבנות הראשית יש לה בכל מקום שבאיי תוקף של מרא דאתרא [Explaining why psak is binding] It seems to me, that they made them their teachers through this acceptance. Therefore, they gave them the authority of the local judges to establish law to obligate the community. The Chief Rabbinate was accepted by most of the community in Israel as their teachers. Even local rabbis need its acceptance. Therefore, the Chief Rabbinate has the status of Mara D'Atara in all of Israel.

15. The Israeli Chief Rabbinate: A Current Halakhic Perspective," Tradition 26:4, Rabbi Aharon Lichtenstein: ... as we turn to examine the current state of the Chief Rabbinate in Israel, one wonders how much of the foregoing is truly relevant. The contribution of the rabbanut harashit to the administration and supervision of areas crucial to Halakhic existence is obvious. Equally self-evident, however, is the fact that, as a quintessential rabbinic authority—whether as spiritual leadership in the broader sense or with regard to the specific area of pesak—it now carries relatively limited weight. Secularists and haredim largely ignore it, while the non-Orthodox actively fight it. Its status in the dati-leumi community is more secure, but, even there, many offer it little more than honorific lip-service, having recourse to it only at their convenience. Moreover, as it has become increasingly regarded as the virtual patrimony of a dominant faction, its base of support has narrowed and the number of those who truly look to it for guidance has dwindled. Even within the world of yeshivot hesder, there are not many who, confronted with conflicting pesakim of the rabbanut harashit and, say, Rav Shlomo Zalman Auerbach, would routinely prefer the former.... When there is reasonable consensus about the appointive procedure, the status can be readily conferred and assume Halakhic force. In its absence, however, the title rings hollow. As previously noted, it is entirely possible that even if the choice of a central authority be optional, if a community has decided to create the post, decisions of its occupant may become binding. That only obtains, however, so long as the institution, and whoever is invested with its power, is truly recognized....There is little doubt that the Chief Rabbinate is not presently master of what it regards as its own domain. To its proponents, it is a proto-Messianic precursor. To many, however, it is either anachronistic or premature. One may celebrate this fact or lament it; but I don't see how it can be questioned.